

oskerbljuje domača opravila; s petelinovim petjem vstane in se skerbno suče do pozne noči, da celo hišo lepo vredi. Ona céli rane tistih, ki okoli nje živé; kjer zapazi kak vzrok pomilovanja, ondi tolaži z milo, samo njej lastno besedo terpečega, ter mu vliwa olje v skeleče rane. Čuje in pazi kakor nebešk angelj podnevi in ponoči nad svojimi ljubimi otročiči. Nje celo življenje je posvečeno možu in otročičem. Ona, kakor prislovica pravi, tri hišne vogle podpira.

Iz domačega družbinskega življenja izvira poboljšanje občinskega, ker sreča človeštva obstoji v domači zadovoljnosti in družbinskem blagru. Dobrovoljnost je prva lastnost ženskega spóla, in ako se bo svet kdaj poboljšal, zamorejo le žene k temu pripomoči, ker vse dobro izvira iz dobrotljivosti, in zares! tisti narod je srečen, ki ima pametne žene in skerbne matere.

Ženski spól tedaj veliko veljá v Božjem gospodarstvu človeštva, in veliko veliko več, kakor marsikdo misli. Žena rodi človeka, ki je človeštvu v neizmerin prid; žena odgoji deklico, ki spodbode mladenca k osvobodjenju domovine; žena vtolaži moža, ki polovici sveta boj napové. Žene storé, česar možu ni mogoče, pomagajo in govore ondi, ker mož obmolkne; iz žalosti stvarijo veselje, in iz pomanjkanja obilnost, iz razpertia prijaznost. Mesto, na katerem v družbi človeške stojé, je žlahno in velike pomembe; kar žena zapusti, tega mož ne more popraviti; kar on v serditosti razmeče, to ona v milej krotkosti zopet skupej spravi; kadar je on grozna burja, je ona tihi jug, in zares! ker je večkrat vsa hrabrost in jakost moža zastonj, ondi tožeča golobica z ljubeznjivo svojo krotkostjo venec zmage uterga.

Po »Dan. ilir.« * * *

Dva pastirja in popotnik.

(Znaminit računsk izgled.)

Silna vročina je pripekala nek poletinsk dan, ko popotnik, ki je le za veselje peš potoval, zlo truden, doide pod košato drevó, kjer sta se ravno dva pastirja k južini pripravljala.

Popotnik prosi pastirja, naj mu pripustita ž njima jesti. Rada mu dovolita. Imela sta 8 kruhov, Ožbalt 5, Jernej pa 3. Ko so snedli, se jima zahvali in daruje jima 8 svitlih dvajsetíc.

Ožbalt, čigar je bilo 5 kruhov, réče potem: „gospod nama je dal 8 dvajsetíc, tedaj pride dvajsetica na vsak kruh, — po takem bo mojih 5 dvajsetíc, tvoje pa bojo 3“.

Jernej ni bil s tem zadovolin, ter pravi: „obema skup je dal gospod 8 dvajsetíc, toraj jih nama gré vsakemu pol“.

Ker vsak svojo terdovratno terdi in se z lepo zediniti ne moreta, gresta k sodniku po pravico. Sodnik jima réče: „nobeden vaju nima prav, toraj vama svetujem: se raji prijateljsko med sabo spraviti; za dar, ki vaji je nenadoma doletel, se vendar pravdala ne bota“.

Al pastirja se nikakor zediniti ne moreta, ker vsak le svojo trobi. Prideta spet k sodniku, ki vpríčo več ljudi pravdo razsodi.

Takole se je glasila razsodba: „Tebi, Ožbalt, ki si imel 5 kruhov, ki ste jih s popotnim gospodom skup pojedli, gré od prejetih 8 dvajsetíc 7, in tebi, Jernej, ki si imel 3 kruhe, gré le ena“.

Pastirja se čudita nad razsodbo to, nar bolj pa Jernej in vsi pričujoči ž njim.

Sodnik jim jo razložil takole: „Ker se smé misliti, da so vsi kruhi tako razdeljeni bili, da ste vsi, ki ste skupej jedli, enaki del dobili, so bili Ožbaltovi kruhi na 15 kosov, Jernejovi pa na 9 razrezani, vsi

skup tedaj na 24 kosov, katerih je vsak izmed vas tréh osem pojedel. Po tem takem je tedaj Ožbalt 7 kosov svojega kruha popotniku prepustil, Jernej pa od svojih 9 kosov le enega, tedaj gré Ožbaltu 7 dvajsetíc, Jerneju pa le ena“.

Premišljeva je enmalo razsodbo to spoznajo vsi pričujoči bistroumnost sodnika in pravično razsodbo.

Sodnik povzame po tem besedo in réče: „glejte! taka je pri marsikteri pravdi; tožnik dostikrat ne razume pravice, in ker misli, da mora njegova obveljati, se spuša v dolge pravde in dnarja potrosi po nepotrebnem veliko“.

Novičar iz slavenskih krajev.

Od Baranjske Drave se piše v Peštanski časnik, da se je žita obilo pridelalo, in da bo tudi vina, koruze in buč dosto; sena je neznano veliko; sadje je polno; želoda bo malo; tobaka se bo dosto pridelalo. Zmiraj bolj spoznajo prebivavci ondašnjega kraja, da polje, umno in pridno obdelovano, donáša veliko dobička, zato si nakupujejo vsako leto več zemlje.

Iz Veprinca v Istrii 12. augusta. Pri nas po Liburnii je velika suša, da se že listje na drevju suši. Od kar so splošni veliki dežji minuli, ni po Senjščini, Baharsčini, Reščini, Kastavščini noter do Plominščine, z eno besedo: po vsem Kvarnarskem primorju, po otocih in po vsi doljni Istrii dežilo toliko, da bi bilo dober kap storilo. Zernica tega malo belega žita, kar se ga tukaj prideluje, so tako drobne, da bi, kakor tukaj rekó, kroz igelno uho šle; sadja ni, marona se je malo zaleglo, in tega že suša stiska; zelja („kapus“ menim jelaška „capucej“) so mogli malo saditi, in še to malo se je posušilo, kakor vse drugo zeljše; grojzde, to malo, kar se ga je pokazalo, tako boluje, kakor so gosp. Zalokar popisali; tudi repe nemorejo sejati zavolj suše; vino po Istrii je zmerom dražji, in tako bo tukaj tako slaba letina, da že zdavnej take ni bilo; samo zdravlje, hvala Bogu! ljudém še dobro služi. Z Bogom! J. V.

Iz Komenda 10. augusta. Nepokvarjeno seme v rodovito zemljo vsejano le pri obilni vlagi, ljubi toploti in oživljavnem zraku kalí in cime poganja. Je li mar pri setvi naukov kak razložek? Ne! Serca mladine naj bodo še tako neoskrunjena, naj bodo sama čista nedolžnost, naj bodo nauki, božji in posvetni, še tako prilični otročičem, — kaj neki vse to pomaga, ako pa vsajenih resnic že v šoli ljubeznjivo obnašanje učenikovo ne orosí, ako spešne rasti njegova priljudnost zunej šole ne osolncí, ako vcepljeni nauki, brez oživljavnega obujanja in spodbadanja hiravši, enako luči brez olja ugasnejo! Da, merzel in neprijazen učitelj šolo ogrenuje in sprazuje, — ljubeznjiv in preljuden pa jo po močiosladvaje napolnuje, kar se jasno nad Komensko razvidi. Zavolj prevelike množice so mogli učenci kmalo skonca v dva razreda razdeljeni biti. Dopoldne je en razred v šolo dohajal, popoldne zopet eden. Današnji dan pa se vsi v šoli zberó in paroma v cerkev k sv. maši gredó, kjer sami prepevajo. Po zahvalni pesmi v šoli prihoda prečast. gospoda dekana pričakujejo, ki pa zavolj nenadnih važnih opravil niso mogli doiti. Med tem starši in sorodniki, tudi drugi ljudjé šolo ospó, da jih mora večina zunaj stati. Pri očitnem spraševanju se fantiči in deklice dobro odrezujejo. Z odgovori iz keršanskega nauka je bila prečastita duhovšina prav zadovoljna; branje, računstvo iz glave in na tabli, narekovanje (diktando) je dobro se odsedalo. Tudi iz sadjoreje so nekteri odgovarjali. V tej je prav za prav še le kvas postavljen, ki bo gotovo vso faro prešinil. Že letos so semtertje z gospod katehetom drevje stergáli in peške sadili, — tako se bo lagano sadjoreja zbudila in zdramila. — Po doveršeni skušnji so naj pridniši s knjigami oh-